

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXVIII. De Sepulturis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

sequenter in acquirenda monasterio tali hereditate, nihil opus est monachi potestate, & hinc probabile valde est, quod invito etiam monacho, aut infcio, hereditatem illi relata acquirere possit monasterium, omnibus alijs hereditibus exclusis, (cum in acquirendo non se habeat ut servus, respectu domini Religiosus, sed ut filius familias respectu patris) & quod hereditas delata monacho, hoc etiam postea mortuo, vel ad aliud monasterium translato, adiri possit a monasterio, in quo, dum illi deferretur hereditas, vixerat, quia jus ad eundem huic monasterio iam acquisitum est.

Secundo certum est, quod monasterium non succedat ei, quoad delatam huic hereditatem, qui Novitius adhuc moritur intestatus, cum enim nondum hic monasterio se dedicaverit, plene, quoad suam personam, consequenter nec accessoria in monasterium translata censentur, sed plenum adhuc jus penes

ipsum manet, de talibus bonis disponendi, & si non disponat, hereditibus ab intestato, sua jura integra manent.

Tertio potest quidem per consuetudinem legitime spatio quadraginta annorum prescriptam, excludi monasterium a successione in bona tam mobilia, quam immobilia sui professi, ita ut bona talia hereditatis jure ad filios, vel consanguineos deferantur (quia, cum hoc jus succedendi monasterio competat, solo jure humano, consequenter per contrariam consuetudinem abrogari hoc potest) statutum tamen municipale, aut provinciale, quo statuitur, excludi debere a successione sui professi monasterium, vel ut parte aliqua contentum, alijs privatum maneat, nullum est, & invalidum, tum quod sit in prejudicium religionis, tum quod sit contra immunitatem Ecclesiasticam, & privilegia tam a jure Canonico, quam Civili concessa, tum quod disponat de personis seculari jurisdictioni non subiectis.

TITVLVS XXVIII.

DE SEPULTURIS.

§. I.

Quis sit locus sepultura sacra, & Ecclesiastica, & quo in loco possit quis, vel debeat sepeliri?

De jure Canonico locus sacrae, & Ecclesiasticae sepulturae ordinarius est, Ecclesia, vel cimiterium, vel locus publicae auctoritate Episcopi pro sepulchris fidelium deputatus: & quamvis in

propria Parochia, in qua domicilium quis habuit, & Sacramenta percepit, de jure communi sepeliri quis debeat, si tamen habeat sepulchrum majorum suorum, patris v. g. avi, vel aliorum ascendentium extra propriam Parochiam, in illo loco sepeliri debeat, *cap. 1. h. t.* nisi propriam alibi sepulturam sibi elegerit *cap. Is qui 3. h. t. in 6.* ita ut si in villa v. g. ad quam recreationis gratia, aut ut ruralia

LZZ cxxv

exerceret, ad tempus secesserat aliquis, moriarur, ad majorum suorum sepulturam, vel ad Ecclesiam suam parochialem deferri debeat sepeliendus, nisi propriam sepulturam sibi alibi elegerit, aut deportari aliò cadaver commodè non possit, juxta citatum *cap. Is qui in 6.* Uxor tamen vidua non in sepulchro majorum suorum, sed in mariti sepulchro sepeliri debet (etiamsi ad domum patris, vel alium locum se transtulerit, quia censetur etiam in tali casu domicilium sui mariti retinere) si nullà sepulturà electà decesserit; & quidem si plures maritos successivè habuit, in sepulchro sui ultimi mariti, prout statuitur in citato *cap. Is qui §. Mulier.* attendenda his in rebus loci consuetudo, quæ facile etiam docebit, ubi maritus sepeliendus sit, si nullà sepulturà electà mortuus post uxorem fuerit.

§. II.

Qui sibi vel aliis sepulturam eligere possint, vel non?

Concessum est regulariter omnibus, tam masculis, quàm fœminis in aliena etiam Ecclesia, aut cœmeterio, extra propriam parochiam sepulturam sibi eligere, modò sint puberes, & liberum arbitrium, seu usum rationis habeant, uti colligitur *cap. 1. h. t. juncta Glossa V. propriam.* ita ut si in loco minus religioso, minus v. g. à publicis sacrificiis, aut precibus &c. frequenti sepulturam rationabiliter aliquis eligit, validè, & licitè hoc factum fuerit *cap. cum quis h. t. in 6.* & quamvis filius familias disponere non possit de bonis suis, nisi castrensis illa

sint, aut quasi Castrensis, illius consensu Patris sui, absque hoc tamen liberè sibi sepulturam eligere potest, *licet 4. §. quamvis h. t. in 6.* cum in spiritualibus juribus non sit ita subiectus patriæ potestati, sicut subiectus est in bonis temporalibus; pro filius tamen puberibus, si consuetudo regni permittat, possunt pater, aut mater, propinqui etiam alij, si ascendentes habeat, infra annos pubertatis mortuibus sepulturam eligere, consuetudo scilicet hanc licentiam concedere. Religiosi tamen sepulturam eligere possunt, cum nec propriam velle, nec nolle habeant, sed in Monasteriis sepeliri debent, nisi adeò remota à Monasteriis moriantur, ut commode ad sua monasteria deputari non possint, quo in casu etiam illis conceditur sepulturam eligendi licentia, prout colligitur ex *cap. Religios. §. h. t. in 6.* vel si illi elegerint, sepeliendi in monasterio ejusdem Ordinis, si in civitate, aut in loco ubi decesserunt, tale monasterium non habeatur, in quo commoratus, aut moruus fuerit, vel si extra tale monasterium vixerit, & mortuus sit, extra illud etiam in Ecclesia Parochiali, ubi Sacramenta percepit, sepeliri potest. Potest tamen Prelatus ordinis Religiosi, qui in ordine tali se superiorem non habet, sepulturam sibi extra Monasterium eligere, cum ratio constitutionis pubertatis hanc electionem religiosi, non prohibeat, scilicet proprium velle & nolle habeant, non probet contra tales Prelatos, qui sub nullius in suo ordine possunt, & in multis proprium velle, & nolle habent.

Graviter tamen etiam prohibetur religiosis, & Clericis secularibus in cap. 1. h. 1. m. 6. cujuscunque status, vel conditionis illi existant, ut neminem inducant ad votandum, vel jurandum, vel fidei interpositam promittendum, quod apud ipsorum Ecclesias suam eligere vel sepulturam, aut electam non mutare, ita ut non tantum irrita declaretur talis electio, & sepeliendi sint hi tales, non apud Ecclesias, quas elegerunt, sed apud illas Ecclesias, in quibus de jure sepeliendi fuissent, si nullam electam sepulturam mortui fuissent, sed restituere debeant cadaver defuncti, si petatur, & omnia ea, quae ratione sepulturae illis obvenierunt, sub interminatione interdicti etiam Ecclesiastici, in Ecclesias eorum ferendi, si prohibitioni huic contraverint, & ipso facto sint excommunicati taliter inducentes non absolvendi ab alio, nisi a Summo Pontifice extra articulum mortis, prout statuitur in *Clement. ult. §. sane de poenis.*

§. III.

Quibus Ecclesiis jus sepulturae competit, & quis possit jus sepulturae concedere?

Ordinari & commune jus attendendo competit jus sepeliendi tantum Ecclesiis, populis, sive curam animarum habentibus, uti colligitur ex *Clement. 2. §. Verum h. 1.* ex speciali tamen privilegio Summi Pontificis, etiam religiosi competere potest jus sepeliendi in suis Ecclesiis, aut Coemeteriis, juxta relatum *Clement. ejusmodi h. 1. & Extravag. super Cathedralam 2. §. hujusmodi h. 1.*

inter communes: ubi etiam decernitur quod religiosi tales non teneantur permittere, ut funus ad Ecclesiam parochialem prius deferatur, sed possint, etiam contradicente Episcopo, aut paroco, ad suam Ecclesiam deferre, si moniti prius presbyteri hoc facere nolint. Possunt autem jus sepeliendi sive privilegium concedere Summus Pontifex pro tota Ecclesia legatus à latere intra suam provinciam, Episcopus, vel qui quasi Episcopali jurisdictione praeditus est, intra suam Diocesim, aut territorium, sed non nisi ex justa causa, & cum consensu Capituli, cum inter ardua numeretur.

§. IV.

An pro sepultura aliquid exigi, vel accipi possit?

Respondetur primò fundum, sive terram nonsacram, quae in coemeterium, seu sepulturam fidelium consecratur, benedicitur, vel autoritate Episcopi deputatur, vendi, & emi posse absque Simonia, cum sit proptiè dicta rei temporalis pro pretio temporali emptio, & venditio. Postquam verò ad sepulturam fidelium consecratus, vel benedictus vel autoritate Episcopi publicè deputatus fuit fundus talis, non potest pro pretio temporali vendi, ita ut pretium detur pro spirituali v. g. benedictione &c. absque Simonia naturalis juris, & divini. Imò dare sepulturam, aut terram sepulturae pro pretio temporali in Ecclesia vel Coemeterio, quod ad sepulturam fidelium ab Episcopo benedictam, vel deputatam est, aut honoratiorem locum pro pretio concedere, ad sepulturam,

Lzzz z

uram,

turam, Simonia juris humani positivi est, cum pluribus juribus hoc prohibeatur, ad cavendam scilicet omnem Simoniam speciem: excusat tamen sepius, si quæ pro his accipiantur, recepta consuetudo, ad quam observandam Laici v. g. obligantur, juxta cap. ad Apostolicam 42. De Simonia.

§. V.

Ad quid teneantur, qui alienum Parochianum sepeliunt; vel qui cadaver illius, qui alibi sepulturam elegit, in sua Ecclesia sepeliunt?

Teneantur hi tales, ad cadaver tale restituendum, & omnia ea, quæ ratione illius acceperunt, vel ut faciant amicabilem compositionem cum illis Ecclesiis, quarum jura læserunt taliter sepeliendo cap. Ex parte 5. & cap. Cum liberum 6. h. 1. Si tamen Ecclesia, quæ ad restituenda hæc talia agit, jus suum sive titulum (saltem apparenter justum) ad sepeliendum talem probaverit, quam obligationem probandi habet talis repetens Ecclesia, ob multa incommoda cavenda, quæ aliàs timeri possent.

§. VI.

A quo, cum, & ex quibus rebus, sit solvenda canonica portio Parochialis funeralium, & quando solvi non debeat?

SI quis extra Parochiam suam sepelitur, sive deinde in sepulchro majorum suorum sepeliatur, sive quoddam alibi sepulturam sibi elegerit, de omnibus, quæ vel ex ultima mortui voluntate, vel

ex occasione delati funeris, Ecclesie, qua sepelitur, obveniunt, portio Canonica Parochialis solvi debet Ecclesie Parochiali, in qua defunctus sepelitus debuisset, quamvis extra talem Parochiam ille mortuus fuerit c. a. h. 1. & Ecclesie illæ, ubi sepeliri voluit v. g. in exemptæ, aut ex privilegio jus habeat liberè sepeliendi eos, qui sepeliri apud ipsos elegerunt c. In nostris 10. h. 1. ob reverentiam scilicet, & recognitionem erga Ecclesiam, in qua Sacramentum percipit; & divina audivit talis defunctus, & ob curam, quam de eo Parochialis Ecclesia habuit. Est autem hæc portio Canonica Parochialis (sic dicta, quia Ecclesie Parochiali debetur) tertia vel quarta pars dictarum obventionum, ita ut ex talibus relictis Ecclesie illæ, in qua defunctus sepultus fuit, donec quarta nonnunquam detrahantur, Episcopalis una, de qua in sup. tit. dictum est, & Parochialis altera. Hæc tamen in attendenda est loci consuetudo, præc. Certificari 9. h. 1. quæ in multis locis, vel omnino hanc portionem Parochialem abrogavit, aut legitimè eam præscripsit, vel usum jam præscripsit, ut de illis tantum hæc quarta solvatur, quæ cum defuncti corpore defuncti, vel de oblationibus factis ipso sepelitur die, quamvis ab harum etiam solvenda multi casus excusent, & recepta loci consuetudo.

§. VII.

Quibus sepultura Ecclesiastica sit
concedenda vel deneganda?

In genere dici potest, quod omnes fideles seu baptizati in loco sacro sint sepeliendi, nisi lege canonica vel consuetudine, ob crimen aliquod sepulturam Ecclesiasticam priventur. *can. nullus 18 junct. Gloss. caus. 13. Quast. 2.* sunt tamen plerumque etiam, quibus sacra sepultura neganda est, sic 1. prohibentur in loco sacro sepeliri infideles, haeretici, & qui non sunt baptizati, etiam si sint infantes ex baptizatis parentibus geniti, aut Catechumeni. 2. prohibentur in loco sacro sepeliri, qui se ipsos sponte & voluntarie occiderunt, quod crimen in ordine ad privandum sepulturam sacram non facile praesumendum est, etiam si quis reperiatur v. g. in puteo, vel flumine mortuus, aut suspensus, cum per insidias, aut violentiam alterius &c. potuerit talis esse interfectus. 3. Prohibentur in loco sacro sepeliri excommunicati; quae prohibitio post Concil. *Constan. in extravag. ad evitanda.* locum tantum habet in excommunicatis, ac vitandis, ob rationem in *c. sacris 12. b. 2.* allatam, ubi prohibetur excommunicatorum sepultura, quia, quibus vivis non communicavimus, nec mortuis communicare debemus, ergo a contrario sensu bene inferitur, illis etiam mortuis per sepulturam communicare nos posse, quibus vivis potuimus communicare, sicuti possumus ob *extravag. allatam*, omnibus excommunicatis non denunciatis, ac vitandis: negari tamen non potest, quod haeretici in nostra Germania, si in sua haeresi impenitentes moriantur, ob

specialem prohibitionem in *c. excommunicamus 13. de haeret.* in loco sacro sepeliri non debeant, cum indecens sit, ut in tali loco sepeliatur, qui praecipuus est ab Ecclesia, neque suffragiorum Ecclesiae capax est, & consequenter per talium in loco sacro sepulchrum irreverentia fiat loco sacro: si tamen ob potentiam v. g. haereticorum hoc devitari non possit, aut dudum sepulti in tali loco jaceant haeretici, nec delinquet parochus, ad haec permitenda coactus, nec talium sepulchrorum cadavera exhumari debent, prout de vitandis ac denunciatis excommunicatis videtur praecipere *cit. c. Sacris*, cum per hos sepultos non denunciatis aut vitandos, nec violetur Ecclesia, nec sine magno scandalo, ac perturbatione talis exhumatio fieri possit. 4. prohibentur in loco sacro sepeliri, qui in torneamentis seu hastiludijs, ex quibus probabile periculum mortis imminet, sunt mortui: qui in duellis (saltem solemnibus) occumbunt: qui manifesti sunt usurarii, nisi prius restiterint, aut de restitutione cautionem idoneam praestiterint: qui sunt manifesti raptores, aut blasphemae, si impenitentes decesserint: qui paschalem communionem ab Ecclesia praecipuam peccaminose neglexerunt: qui decimas Ecclesiae non solverunt &c. vide *Sylvestrum V. sepultura. q. 10. dist. 2.*

§. VIII.

*Quam pœnam incurrant, sepelien-
ses eos, qui iure prohibentur sepeliri in lo-
co sacro; vel qui prohibitis & illicitis mo-
dis inducunt aliquem ad eligen-
dam sepulturam in suis
Ecclesijs.*

Qui interdicti tempore, in casibus
non permittis, defunctos, scienter
in loco sacro sepeliunt, vel qui taliter
præsumunt sepelire, aut mandant, vel
procurant, publicè scilicet, excommunica-
tos (denuntiatos aut vitandos) vel no-

minatim interdictos, vel usurarios
nifestos, ipso facto sunt excommunica-
ti. Cetero quòd videantur graviter deliquisse
si voluntariè, scienter, & sponte, pro-
pria temeritate ducti hoc faciunt in con-
temptum clavium) non absolventur
hac excommunicatione, nisi prius ad o-
bitrium Episcopi Diocesani, eorum, quibus
injuria fuit irrogata, competentem sa-
tisfactionem fecerint, prout statuitur
in *Clement. eos, qui. l. h. 1.*

Ad secundum quæsitum supra jam re-
ponsum §. 2. h. 2.

TITVLVS XXIX.

DE PAROCHIIS, ET ALIENIS PARO-
CHIANIS.

I.

*Quæ sit & dicatur Parochia, &
quæ requirantur ad constituendam Eccle-
siam parochialem, & in quibus si-
lins jura consistant?*

Parochia nonnunquam latè, & im-
propriè pro certa alicujus Diocesis
Ecclesia, quæ habet populum, certis li-
mitibus distinctum, ejus populi curam
habeat Rector, vel Presbyter illius Ec-
clesiæ, in ordine ad Sacramenta admi-
stranda: & hinc ad constituendam Ec-
clesiam Parochialem communiter tria
requiruntur, fons baptismalis, jus sepe-
liendi, & cura fori pœnitentialis; po-

restas scilicet ligandi & solvendi in
conscientiæ, ac alia Sacramenta
huic Ecclesiæ populo ministrandi.
Quamvis horum aliqua alijs etiam Ec-
clesijs non parochialibus, competere
sint, ex speciali privilegio, aut
consuetudine, raro tamen hæc
uni eidemque Ecclesiæ competere
sunt Ecclesia Parochialis.

Jura autem parochialia in his po-
tissimè consistunt 1. quòd in illa Ecclesia
Parochiali parochiani de jure communiter
baptismum, & alia Sacramenta per-
cipere debeant: 2. quòd de eorum testi-
moniis divinam ibidem audire debeant,
nullo privilegio, aut jura de causis, et
ex recepta consuetudine excusetur.